

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Le
Pe jumătate
de an . . . 60 Le
Exemplarul . . . 3 Le

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
A R A D,
Strada Mețianu No.
Tip. „Erdélyi Hirlap

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Pedeapsă cu moarte!

Morala creștinească, așa cum a profesat-o Isus Christos, morala budhistă profesată de Budha, morala lui Mohamed și a celorlalți întemeietori de legi, zise dumnezești, a avut scopul final inobilarea sufletului omului, stabilirea unor raporturi sociale mai omenești, ridicarea fiecărui individ la același rang și indeosebi nimicirea sclavismului și respectarea libertății fiecăruia în societatea omenească. Nu mai puțin este adevărat că aceste legi, vorbim mai ales de cea creștinească pe care o cunoaștem mai bine, au stabilit și norme în cadrul cărora individul să poată acționa fără să supere pe ceilalți membri ai comunității. S'au stabilit norme cari să asigure, am zis, libertatea individului și bunurile sale.

Legile religioase, cari normalizează viața omului aici pe pământ, îi asigură libertate și respect pentru avutul său, au la bază viața, mai bine, răsplătă și pedeapsă, de după moarte. Credința în existența lui Dumnezeu și frica de El, este chează și respectului principiilor și dispozițiilor legii creștinești. Indată ce credința în existența lui Dumnezeu se clatină individul nu mai socotește legile sale dacă, eventual cultura sa superioară nu-i arată telul de a se comporta față de societate.

Ori tocmai pentru că omul fiind și el o creatură ca și celelalte creaturi de pe glob, chiar superior fiind aceluia, are totuși tendințe spre atavism și mai este și robit pasiunilor sale de fiecare zi, și astfel mereu expus imboldului de a nesocoti legile bisericești, societatea, organizată în stat, întocmește alte legi cari să aplice pedeapsă momentană aceluia cari, trecând peste interesele supreme ale ei, ale societății, violează libertatea individuală și dreptul de proprietate, sau săvârșește alte acte neadmise față de societate.

Interesele oamenilor cari trăiesc în comunitate au creat legile, iar comunitatea le aplică prin organele sale.

Cele mai însemnate pedepse ce se aplică aceluia cari nesocotesc legile sunt în cele mai multe state: plățirea unei sume oarecare, pierderea drepturilor politice, pierderea libertății pe timp determinat sau nedeterminat, pierderea libertății pe timp determinat sau nedeterminat împreună cu muncă silnică.

În unele state, socotind între acestea chiar și statul celor mai fabuloase libertăți, Statele Unite ale Americii, în Anglia, în Franța democratică, se aplică și pedeapsă cu moarte.

În țara noastră, pedeapsa cu moarte nu se mai aplică.

Când s'a suprimat aplicarea pedepsei cu moarte din legile penale, au fost argumente pro și contra.

Iată că azi, după câțiva ani abia dela suprimarea articolului respectiv, se justifică reintroducerea pedepsei cu moarte chiar pe o scară mai întinsă.

Vor fi de sigur, de aceia cari se vor pronunța în contra acestei propuneri zicând că nu este dreptul omului de a lua viața celui alt. Dar pedeapsa ca pierderea libertății pe vecie este același lucru atât că omul în cruzimea sa nu-i poartă frica, ca, abunătoare, morții care îi este necunoscută.

Este de neînțeles ca în țara Românească, unde, o spunem cu regret, cultura

cea mai puternică frână a pasiunilor omenești, este aproape inexistentă, unde drepturile individului ca și ale statului, bunurile unuia și altuia sunt prădate fără cruțare și nesocotite cu o îndrăzneală de nedescris, în țara Românească care de un deceniu nu cunoaște progres ci dimpotrivă regresează, datorită indivizilor cari, fără nici o teamă de sancțiunile justiției, fără teamă de pedepsele legilor noastre, se pun deacurmezișul progresului unei națiuni întregi, în țara Românească unde omorurile se comit zi de zi, respectul legilor este poveste rămasă din străbuni, să nu existe cea mai etică pedeapsă: cea cu moartea.

Copiem dela străini multe și toate proaste. Facem inovațiuni și toate bolnave, menite peirei.

La noi nimeni nu are respectul justiției, căci ea este prea plândă. (Câte odată lipsa de respect față de justiție se explică altfel. Pentru a te clarifica, vezi debaterile parlamentare în sesiunea extraordinară din Iulie a. c.) Un oarecare Marinescu își ucide la Târgul-Mureș logodnica aruncându-o dela etaj, este degradat și pedepsit la 2 ani închisoare. A trecut mult timp de atunci. Și'a luat deja pedeapsa. Azi poate este mare demnitar în administrația statului. Un altul, funcționar al statului, delapidază milioane, se pedepsește la 5 ani pierderea libertății. După luarea pedepsei cine este mai fericit decât el, căci la noi banii fac doar pe om și dlui a avut grijă să nu piardă banii, ș'apoi libertatea se poate recăpăta și după 2-3 ani, căci poate interveni prietenul cu care făcu-se în comun operația.

Celalalt funcționar cu încrederea su-

periorului său, altul superior, nepăsându-i de justiție, truzionează Statul cu milioane. El se ferește cetățenii cinstiți gem sub greutatea impozitelor, pe de o parte, iar statul sub greutatea datoriilor, pe de altă parte, cu toate bogățiile naturale ce le are, dar cari sunt pe mâna astorfal de necinstiți, se sbate împotmolit.

Astăzi când existența individului ca și a statului este atât de grea, astăzi când câștigarea pâinei, în mod cinstit, este luptă pe viață și pe moarte, acei cari subminează, prin actele lor, existența individului și a statului, acei cari își însușesc, în mod nepermis truda altuia, acei cari sunt plăgile societății, trebuiesc scoși din societate fără posibilitate de a se mai reîntoarce vre'odată.

Dacă cinstea, simțul de dreptate, nevoia de a respecta societatea și tot ce-i aparține și care asigură existența tuturor, nu impune respect legilor, atunci, aceluia cari sunt tâlhari și ucigași nu numai în sulețele lor ci și în fapte, să le impună respect, față de legi, față de interesele superioare ale statului, față de bunurile statului și a cetățenilor, furcile, teama de spânzurătoare, frica de veșnicia neagră.

Astăzi mai mult ca oricând se impune o adevărată cruzime față de acei cari se fac vinovați prin acte săvârșite în dauna existenței societății și a progresului ei.

Noi când vorbim de societate, ne gândim la țara noastră, rădăcina arborelui care este națiunea Românească la baza căruia rod viermii ce trebuiesc stărpiți.

Iată de ce cerem pedeapsă cu moarte.

A. Deleanu.

Procesul moral al partidului liberal făcut de d-l dr. N. Lupu, azi ministru în guvernul liberal.

Din discursul Dlui Dr. N. Lupu ținut în Aprilie 1922.

„Sunt profund întristat că neavând tăria de suflet a d-voastră de a rade indiferent la durerile care astăzi frământă țara nu am putut să vin aci să vorbesc eu însumi, dela alegerea dela Fălciu. Sufletul meu era clocotitor de mânie (un domn din majoritate rade) D-ta poți să râzi, nu mă impresionezi pe mine, pentru că eu nu te văd pe d-ta ci văd acele sute de țărani din țară și din Fălciu care zile întregi s'au perindat înaintea mea cu coastelefrânțe și cu vânăta pe corp! Din cauza aceasta nu am avut calmul sufletesc ca să vorbesc liniștit aci și am rugat pe d-l Madgearu să facă expunerea documentată pentru oamenii cu judecată, așa cum a făcut-o, și îi mulțumesc. Dacă am luat cuvântul, nu este ca să vă conving. — și nici ca să vă aduc dovezi. D-voastră sunteți rezultat al acestor alegeri și v'ași cere ceva supra omenească ca să vă condamnați singuri. Nu am venit nici să vă aduc dovezi cum cer d-nii Florescu și Duca. Ar fi o singură dovadă de adus: prezența acestor trei deputați liberali ai județului Fălciu sunt dovada cea mai eclatantă a ticăloșilor, care s'au petrecut în aceste alegeri. Nu vă cer nici validarea nici invalidarea; faceți cum doriți. Țin însă, să vă spun un lucru: întrebați — după ce

veți eși din ședință, în mod confidențial — pe d-ni. Duca și Mărzescu, care au fost la Huși, ce spuneau ei despre alegerile de la Fălciu înainte și în timpul campaniei electorale. Imi pare rău că nu văd pe nici unul aci. Spuneau dumnealor că nici unul din ei nu va reuși. Ce s'a întâmplat? Eu fac politica d-lor în județul Fălciu de 25 ani. De când m'am ridicat de copilandru în acest județ nu este om, nu este saf pe care să nu-l fi ajutat, — și eum credeți d-voastră că era posibi, un reviriment de opinie publică în așa scurt timp, ca să se ajungă la rezultatul la care s'a ajuns? Nu d-lor, s'a ajuns la acel rezultat grație nu schimbării de opinie ci unei revoluțiuni pe care a-ți făcut-o d-voastră în aceste clipe.

V'ați adresat în două alegeri masselor.

În primele alegeri ați avut oarecare succes: pe atunci formați acea stângă, care era cea mai civilizată și cea mai cultivată parte în acea Cameră. Erați peste o sută. Puteați să fiți în număr mai mare. A venit apoi puhoiul averesacan; v'a redus la opt, Doreați d-voastră, ca să fiți mai mulți? Însă atunci trebuia să fi adoptat politica de massă și, în loc să faceți propaganda la clubul d-voastră, fără să știți ce se petrece în popor, trebuia

mai întâi să ascultați poporul (aplauze prelungite pe băncile opoziției.)

Nu ați reușit; trebuia să aveți răbdare, trebuia să continuați. Nu ați avut răbdare; ați vrut să veniți repede la putere și atunci, domnule Duca, în 1917, ați dat votul niversal, iar la 1922, prin spada generalilor pe care i-ați adus la guvern, ați desființat votul universal. (Aplauze prelungite pe băncile minorității.)

Și, voi dovedi cum l-ați desființat. Domnilor, în decretul lege electoral, elaborat de d-voastră stă scris: „secretul votului”. Votul însă, n'a fost secret la nici una din aceste alegeri: toate gheretele au fost libere, jandarmii era la gherete, sau marii proprietari, cari au reînviat, și însemnau pe țărani pe spate cu crețe și pe toți cei cari votau cu noi, alături îi așteptau bătaia și lacul de sânge (aplauze pe băncile opoziției.)

D-voastră vă lăudați că ați avut un mare număr de voturi? D-voastră ați avut un mare număr de certificate, iar nu de alegători (aplauze pe băncile opoziției.)

Domnilor, aici, la Ilfov, unde am stat în timpul campaniei electorale, ne putând să plec la Fălciu, împiedicat de jandarmii d-tale domnule Dinu Brătianu.

D-l D. BRĂTIANU: (Înterupe și nu se aude.)

D-l Dr. LUPU: Aci, la Ilfov, în jurul fiecărui local de vot, la toate cele 29 circumscripții electorale din Capitală, în jurul fiecărei, exista câte un cuib de certificate de alegător, nedate: peste 20 mii de certificate, Imi cereți mie d-v. să vă aduc dovadă? Dar, de la cine să vă aduc? Dela comisar? Apoi el le împărțea și să nu-mi spuneți mie că spun aci invențiuni. Au venit la mine studenții. Indignați, ne ducem să votăm, dar avem să votăm cu „secera” (aplauze pe băncile minorității.)

Ați făcut ceva mai grav ca fraudă; ați introdus teroarea în trei etape: ați trimis întâi, în județele unde socoteați mai în pericol, la Fălciu, la Mușcel și în alte părți ați trimis armată călărească ca să dea prima bătaie țărănilor, spunându-le că dacă nu va eși guvernul vor lua a doua bătaie. Guvernul n'a reușit și am reușit eu, și țărani au luat a 2-a bătaie pentru că n'a reușit guvernul; iar acum capătă a treia bătaie... (sgomote întreruperi) pentru a declara că n'au fost bătuți de loc!

Cum credeți d-voastră că se poate guvernă o țară, când introduceți în ea atâta ură și ticăloșii (aplauze prelungite pe băncile opoziției.)

D-voastră v'ați folosit de guvernarea generalului Averescu și, în loc să studiați, la club, legea electorală, ați studiat prin el și cu specialiști proprii mijloacele de a lurca legea electorală, și, așteptați acum, că dacă veți mai dăinui la guvern, să puneți aceste principii în o lege formată din trei articole:

Art. I. Teroare și bătaie;

Art. II. Secretul votului desființat;

Art. III. Votează morții și certificatele (aplauze prelungite pe băncile opoziției.)

Veți fi reușit d-voastră să vă formați majoritate, dar, în acelaș timp, ați reușit să distrugeți această țară (sgomote).

VOCI DIN MAJORITATE:

A! A!

D-l Dr. LUPU: Domnilor d-v. mă acuzați pe mine de antipatriotism și de bolșevism. Să mă credeți că, dacă ași împărțea teoriile bolșeviste, n'aș sta în rândurile acestea și nu ași veni să-mi stric gura de geaba înaintea d-voastră, ci, după tactica bolșevistă, care nu este parlamentară ci revoluționară aș urma-o pe aceasta. Dar din moment ce sânt aci, sunt sincer pentru acest partid țărănesc și lupt pentru el (aplauze prelungite pe băncile partidului țărănesc).

Domnilor, nu ezistă nimic rău în viață de cât să te lași înșelat de minciună.

Spunem că nu vorbesc pentru a valida sau pentru a invalida, ci pentru a face o constatare: modul d-voastră de procedare a introdus în viața țării, în viața nouă a țării, lucruri pe care nu le auzeam înainte de

1917. În acești din urmă 4 ani, în cele două alegeri generale și în toate alegerile parțiale poporul era derins cu oarecare dreptate, poporul era mulțumit, iar astăzi poporul care se întoarce de la voi, se întoarce plângând

Între d-voastră care stați aici și râdeți cu cinism și între popor este un abiz și o prăpastie pe care d-voastră ați creat-o prin purtarea d-voastră atât în vechiul regat cât și dincolo de Carpați, în Bucovina și Basarabia.

Veți face ce veți crede pentru a șterge această pată rușinoasă pe care ați pus-o în viața acestei țări, Noi din partea noastră, vom ști să ne facem datoria și vom ști să ne desolidarizăm complet de crima națională pe care ați făcut-o. (Aplauze prelungite pe băncile opoziției.)

Oricine poate vedea ce rapid a evoluat d. dr. Lupu de la stânga la dreapta și cum a ajuns, plecând din rândurile țărănilor tocmai în mijlocul celei mai tiranice oligarhii.

Impăcare?

Primum spre publicare următoarele:

Nu cu puțină mirare am luat la cunoștință, că din partea unor exponenți ai partidului liberal din Chișineu, sunt invitat la o „constătuire” pentru a »face pace», împreună cu vreo 8 înși. Mă mir! Eu de când sunt în Chișineu, nimănui cu știrea mea nu i-am făcut rău, nu l-am ofensat, poate numai m'am apărat de atacurile și molestările nemeritate. Deci de ce sunt invitat, să „merg” undeva, pentru a „pertracta” despre pace?? După părerea mea, dacă cineva mi-a făcut ceva rău, sau m'a ofensat, și vrea să se împace, nu are decât să se prezinte la mine, și să își ceară scuzele, dându-mi satisfacție pentru cele făcute; și eu sunt așa de generos, ca să îl știu ierta pe oricine, văzând simptome de îmbunătățire.

Sunt convins, că acest paș domnesc, cavaleresc, acești domni umflați de o ambiție ridicolă, nu'l vor face, cu toate că bunul simț ar pretinde — aceasta. Acești domni din interese egoiste politice, și cu o rafinerie genială, au lansat în contra mea cele mai neonest și neomeneste apucături, d. e. perchiziție în casa mea, ca la un bandit sau pungaș, chiar în casa marelui Mihai Veliciu s-au lansat bande de bătăuși în curtea mea, cari făcând scandal mă injurau pe mine și pe soția mea fiica lui Mihai Veliciu sub asistență jandarmerească: s'a strâns de gât cumnatul meu de banda lui Heredeu, când era președintele scrutinului la alegerile Sinodului Eparhial, unde eram candidat; am fost sechestrat în casa mea, fără motiv, pe timpul campaniei electorale; și multe altele. Acești domni, lipsiți de orice simț omenesc, nu și-au cenzurat mijloacele pentru a și face cochoneriile lor, bătăile oamenilor nevinovați, terorizări, etc.

Cu toate aceste eu nu sunt supărat pe acești domni. Sunt medic deci psihoter, și privesc cu calm faptele oamenilor orbiți cari nu și dau seamă de ceea ce fac.

Eu din partea mea respect *convingerea* politica a fiecărui cetățean, și nu mă miră nici o apucătură electorală sau politică — până nu trece limita bunului simț și al legalității și până nu degnerează în ură personală. Sunt în relații bune, cu câțiva domni din partidul liberal, declarația mea prezentă privește numai pe cei cu musca pe căciulă. Pe acești indivizi îi *desconzider*, cum îi desconzider de 4 ani încoace. Aș fi fericit, dacă acești indivizi, aceste existențe izolate de societate cum se cade nu m-ar mai molesta, și dacă eu nu ași mai exista pentru ei, precum ei nu există pentru mine.

Chișineu-Criș 18 August 1927.

Dr. V. Muscan, medic.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”

Istoricul condamnării lui Sacco și Vanzetti

De săptămâni telegraful sbârâne de mișcările și atentatele făcute de anarhiști împotriva executării acestor doi Italiani. Pentru lămurirea publicului vedem origina acestei sentințe.

La 15 Aprilie 1920 Vanzetti și Sacco sunt acuzați de omorârea și jefuirea lui Parmeuter, contabilul uzinei Braintree și ajutorul său, cari se duceau să plătească lucrătorii. Martorii au văzut pe asasini, dispărând într'un automobil. Două zile mai târziu ei se duseră să ia acelaș automobil. Au fost arestați și acuzați de omorârea celor doi nefericiți.

În Iunie 1921 sunt judecați și declarații de toți jurații vinovați: ceea ce atrăgea executarea lor. Judecătorul Webster Thayer n'a pronunțat moartea, spre a face posibilă revizuirea procesului. Dar Curtea din Worcester a confirmat decizia juraților și în Decembrie sunt condamnați la moarte. Totuși a avut loc o nouă revizuire. În 1922. Care a dat aceleași rezultate.

Din cauza protestelor, justiția le-a lăsat vreme și le-a dat posibilitate să facă apeluri la casație. Trei ani Curtea din Massachusetts a studiat dosarul și a respins apelul în Octombrie 1926. Recursul la Casație a avut aceeași soartă în Aprilie 1927.

Din acest moment ei sunt condamnați, irevocabil, să moară. Numai d-l Alvin Fuller, guvernatorului statului Massachusetts are dreptul să-i grațieze. Dar nu i-a grațiat până acum. A amânat însă execuția dela 10 Iulie la 10 August spre a consulta din nou dosarele judiciare, cari conțin peste un milion și jumătate de note.

Acest studiu minuțios nu face de cât să reiasă părerea că Fuller și-a format convingerea că cei doi italieni sunt vinovați de dublul asasinat.

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnatul Filip Löwy, născut în Hainovesa (Cehoslovacia) în ziua de 4 Aprilie 1866, de profesiune comerciant, domiciliat în Arad, str. Pionerilor No. 3.

Având în vedere, că în contormitate cu art. 7 punct 2 și cu referire la art. 8 punct. b. din legea privitoare la „Dobândirea și pierderea naționalității Române” am renunțat pentru totdeauna la orice cetățenie străină supunându-mă necondiționat legilor și constituției țării Românești, cu onoare Vă rog, să binevoiți a dispune să se facă pe baza certificatelor alăturate formalitățile legale pentru a putea obține cetățenia Română prin naturalizare.

Primiți, Vă rog Dle Ministru, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Filip Löwy.

„Colaborare” cu țara.

— de I. Mihalache —

S'a închis și a intrat în vacanță parlamentul d-lui Ion Brătianu. Au durat discuțiile la validări aproape trei săptămâni.

N'o fi moment mai urât în viața parlamentară ca «discuțiile validări».

Toată mocirla alegerilor e adusă la tribună. Si de la 1920, alegerile sânt cea mai spurcată mocirlă. Legea electorală ne siltește să facem judecatori pe însăși vinovații. În astfel de împrejurări, nu te poți aștepta ca tâlharul să se condamne pe el însuși.

Am fost siliți totuș să aducem la cunoștința lumii toate fărâdelegile și ticăloșiile guvernului care au lăsat rușinea și omenia la o parte și s'au făcut uneltelec bătaușilor liberali.

Pentru că marca boală pe țară sunt alegerile făcute după tipicul liberal.

Si cel dintâi lucru de făcut pentru leucirea boalei, este să n'o ascunzi, s'o dai la iveală.

De cum au înțeles liberalii că volul universal începe să devie arma de liberare a mulțimei de sub robia băncilor și clicilor care conduc partidul lor — s'au pus cu toate puterile să-l gătuiască.

Administrația comunelor, județelor și a statului — din mijloc de gospodărie publică a fost transformată în instrument politic al partidului liberal: să facă hătăruri la partizani și să prigonească pe adversari: iată tot rostul de azi al administrației din România-Mare.

Jandarmeria țării a fost ridicată la un efectiv de Corp de armată și e special instruită pentru a apăra partidul liberal — și să urmărească înamici ai țării pe celelalte partide politice.

Ceeace sânt gârziile roșii la bolșevici și cămășile negre la fasciști, așa sunt jandarmii din România pentru liberali d-lui Ion Brătianu. România este Țara jandarmilor. Nici o lege nu e în calea acestora; nici un abuz nu se pedepsește; un ordin la telefon «dela șef» înlocuiește orice lege, suprimă orice libertăți duce la ucideri, — și jandarmul nu se pedepsește, pentru că să nu se descurajeze.

Era odată un așezământ de reazem a sufletelor celor nedreptățiți: magistratura. Astăzi s'a ucis încrederea țării și în acest corp. De când ticăloșii magistraturii (care trebuie să fie pădurea fără uscături) au fost acoperiți de amnestie — de când ticăloșii aceștia au fost ridicați în cinste iar cei cinstiți prigoniți — putregăul se întinde zi cu zi și în acest corp și azi țara este un suflet neancorat în valurile furtunii desnădejdiei. Si toate acestea — pentru ce și pentru cine?

Pentru ca să asigure robirea Țării Finanței Brătieniste.

Pentru ca să siluiască țara, să primească guvernarea liberală când are gust să vic — or s'o siliască să primească pe cine viscă d-l Brătianu când vrea să treacă la odihnă.

Pentru ca să ucidă în fașă votul universal.

Pentru ca să piară pofta de libertate a acestei țări osândite.

Pentru ca sufletul de sclav să înlocuiască sufletul de cetățean liber.

Pentru ca să ucidă caracterul și să se dea puțința de liberă dezvoltare lichelii.

Iată opera la care lucrează partidul liberal dela 1922. Iată pentru ce a făcut o lege electorală cum nu mai este în Europa și o calcă și pe aceea cum nu se mai calcă în alte țări de pe glob.

Iată pentru ce a silit pe Rege să-l aducă la putere în 1922 când n'avea decât 6 deputați în Cameră.

Iată pentru ce adus pe generalul Averescu — care n'avea decât 4 deputați — în 1926, pentru ca apoi să-l siliască să plece în condiții cum nici slugile nu se concediază.

Iată pentru ce a crezut că se poate

lega la ochi și compromite pe vecie cu «liste comune» care să aducă un guvern liberal sub masca cumnalului d-l Brătianu, d-l Barbu Stirbei.

Și iată pentru ce a făcut alegerile cele mai nerușinate ce s'au pomenit: alegerile hoților din magistratură — atunci când a văzut că nu vrem să cădem în cursă.

Și acum acest parlament a intrat în vacanță!

Merge la odihnă, ca să vină la toamnă cu dinții și ghiarele ascuțite și odihnite.

Mergem și noi în vacanță.

În România toată lumea o intră în amorteală în timpul verii — afară de țărani. Pentru ei acum e totul muncilor.

Leșiți din rândul lor, credincioși tradiției și sufletului lor — pentru noi vacanța este prilejul de încordare a puterilor. După un scurt popas, vom lua lupta dela început.

Și nu vom merge decât pe drumul fi resc pe care ni-l arată țara — iar nu acei ce vor să compromită și să ucidă orice forță ce se naște firesc în calea lor.

(Țărănismul)

Demisia D-lui Periețeanu dela conducerea Cfr.

D-l Al. Periețeanu director general la CFR un om de o valoare morală incontestabilă, inginer-specialist de întâia mână, de la activitatea căruia aștepta țara refacerea CF ajunse în pragul falimentului, a fost nevoit a-și da demisia din acel post. Motivele se învederează din declarațiile D-Sale.

Demisia d-lui Al. Periețeanu director general CFR fiind primită, d-sa a convocat pe oți directorii pentru a-și lua rămas bun.

D. Al. Periețeanu viu impresionat, a declarat foștilor d-sale colaboratori, că a primit să vie în fruntea instituției, care este calea ferată, condițional, și că atunci când opiniunile d-sale nu vor fi luate în seamă, va pleca.

«S'a întâmplat tocmai ce cu prevedeam în parte, spune d. Periețeanu, și anume că vederile mele erau cu totul altele decât cele ale guvernului.

«Eu am susținut că dacă drumul ferat nu se pune la adăpost, excluzând în special persoanele, problema acestei instituții nu se va putea rezolva și că ea va merge la un faliment sigur.

«CFR care are azi peste 600 milioane lei ordonanțe pe piață, este menajată numai de autoritatea judiciară, care poate a înțeles situația dezastruoasă a c. f. și nu a forțat lucrurile.

«Prezența persoanelor impuse de guvern nu numai că nu aduce prosperare căilor ferate, dar aceste persoane știrbesc și din încrederea ce trebuie să se dea instituției.

«Mi s'a cerut de d. Brătianu să nu fiu intransigent, dar cum să fiu împotriva vederilor drepte, când nevoie bineînțelesă mă trimite spre a scoate binele, în spre dreapta și numai pentru a complăce oamenilor interesați nu să o iau spre stângă?

«De data asta sunt nevoit să-mi i-au adio pentru totdeauna dela această instituție, unde am crezut că voi putea convinge pe cei carit rebuia să înțeleagă rostul meu. Știam ce însemnează tortura, dar nu știam că poate ajunge la astfel de procedee.

«Vă rog să lucrați înainte. Știu că instituția nu va putea propăși, dar cel puțin prin munca d-v. să trăiască».

D. Al. Periețeanu, încheind, a spus că odată cu demisia, a cerut guvernului să fie numit membru în consiliul de administrație. Credința d-sale este că și această cerere îi va fi respinsă.

Pământul și poporul românesc

de Robert de Flers.

Nu e nevoie să fii inginer, economist, agricultor sau financiar ca să-ți dai seama de neasemănatele bogății, pe care le are România. Ele au bunătața să nu se ascundă și orce călător, numai să dea puțină atenție priveliștelor drumului, le descoperă fără greutate. E ușor să vezi, când vine vara, bogăția pământului în cereale. E destul, pentru aceasta să străbați Bărăganul ori Basarabia ori câmpiile aurite ale Valahiei. Numa pământul Chanaanului a putut da locuitorilor săi, asemenea recolte. Tezaurul petrolifer român e cel mai însemnat din Europa, cu toate că exploatarea nu e decât la începutul ei. Care domeniu păduros e mai mare decât acel al Carpaților! Și nu trebuie uitată nici întinderea și însemnătatea salinelor române, nici zăcă mirtele de aur de fier și de cupru, nici pescăriile minunate ale Dunării și ale marilor lacuri. Nu e oare, acolo un belșug de mijloace de trai, cum nici o altă țară din continentul nostru nu le întrunește, atât de uimitoare și atât de felurite?

Desigur, Occidentul nu nesocotește toată această prosperitate menită să crească într-o proporție formidabilă, dar o prețuiește cu ușurință. Vecinătatea nemărginitei și neliniștitoare Rușii pare, unora, o amenințare neîntreruptă și groaznică, care stă chiar în coasta acestui pământ binecuvântat. Ei bine, toți aceia cari au asemenea temeri, nu cunosc deloc însușirile de căpetenie ale poporului român. Nu e altul pe lume care să fie mai neclintit, mai profund neprimitor al spiritului de răsturnare și de distrugere. Nu e altul la care rasa latină să fi păstrat, mai vii și mai hotărâtoare puternicile ei virtuți de ordin, de răbdare și de judecată. Să ne gândim numai la aceasta: în timp de mai mulți ani armatele române au trăit în primejdie de fiecare moment, să fie molipsite de bolșevismul cel mai activ și cel mai nimicitor al diviziilor rusești, atât de strâns amestecate cu ale lor. Și nici o căprărie, nici un om n'a ascultat îndemnul, n'a urmat pilda acestor temuți răspânditori de anarhie.

Să fie îngăduit unuia din acei cari în ceasurile tragice, care a fost martor al acestei admirabile fidelități a unei națiuni către rasa și pământul ei, să creadă că cea mai prețioasă bogăție a României e poporul său.

O scrisoare a D-lui Dr. G. Dobrin.

Fruntașul luptător național din Lugoj: D-l Dr. George Dobrin ne trimite o scrisoare plină de indignare justă contra ravagiilor cenzurei din Arad, care n'a cruțat nici vorbirea d-lui Iuliu Maniu rostită în Cameră și publicată în „Românul”. Tot din cauza acelei cenzuri nu putem publica scrisoarea D-lui Dr. G. Dobrin dar răspunsul nostru este:

Noi nu ne mai mirăm, suntem oțeliți din guvernarea trecută liberală, care a introdus deja de pe atunci aici în Arad o atmosfera neprielnică consolidării sufleteste și vieții noastre de Stat. Știm și resimțim că în alte județe din Ardeal și Banat cu tot antagonismul politic, există o atmosferă mai civilizată, care nu permite ca cei încocoțaiți în fruntea oficiilor publice să domnească după bunul lor plac. Cea ce s'a întâmplat și se întâmplă în Arad, nu s'a întâmplat și întâmplă în nici un județ din Ardeal și Banat, care n'ar putea suferi ce noi suntem constrânși a suferi. La aceasta stare de lucruri în primul rând sunt vinovați liberalii localnici. Am răspunde mai pe larg, dar nu putem tot din cauza cenzurei.

APOLLO

dela 21—23 August

Pentru patrie, sau spioana

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9¹/₄

Citiți și răspândiți,
ziarul „Românul”

Numirea Dlui C. Garoflid de Președinte al Direcțiunii C. F. R.

Atăm, că Dl C. Garoflid fost Ministru în guvernul averescan a fost numit președinte al consiliului de administrație CFR., respective că numirea aceasta are să se producă în scurt timp.

Numirea aceasta are semnificație înțaiu deoarece se vede, că s'a abandonat persoana Dlui Tancred Constantinescu în contra căruia s'a dus o campanie violentă de presă pentru acuza de lipsă de corectitudine a doua semnificație este de ordin politic.

Se știe, că Dl C. Garoflid a fost capul disidenților din partidul poporului, cerând fuziune cu partidul național-tărănesc.

Acum se afirmă, că Dl I. I. C. Brătianu ar dori «reînvierea» partidului poporului sub șefia Dlui C. Garoflid, înaintând acest partid în forma aceasta de al „doilea partid de guvernământ”. Se pare că Dl C. Garoflid a acceptat acest joc — întrucât numirea D-Sale de președinte a consiliului de administrație C. F. R. se verifică.

Partidul național țărănesc rămâne rece și la acest joc, având convingerea, că s'a terminat odată pentru totdeauna cu posibilitatea creării în mod artificial, numirei, înaintării ori cum mai zicem, de partide de guvernământ, calitatea aceasta rămânând de acum înainte exclusiv voinței naționale.

Procesul dela Făgăraș.

O depoziție edificatoare.

În procesul intentat dlui deputat dr Aurel Dobrescu unul din martori, d. Aron a făcut următoarea depoziție care este edificatoare:

În noaptea de 7 spre 8 Iulie, am venit dela secția de votare Cârța și până dimineața am odihnit la dna Șenchea. Dimineața am întâlnit mai mulți săteni, cari spuneau că li s'au furat voturile și vin să spună dlui Dr. Dobrescu acest lucru. Eu am eșit în piață și ca de obicei cunoscându-mă mai mulți oameni au venit la mine și m-au întrebat: ce este cu rezultatul?

Le-am spus că la secția Cârța, unde am fost asistent, o patrulă de soldați comandată de un sublocotenent m'a scos la amiazi cu forța din localul de vot și în acest timp s'a furat urna.

La vestea acestei întâmplări s'au adunat o mulțime de oameni și la un moment dat a apărut și dl Dr. Dobrescu. Lumea, văzându-l s'a îndreptat spre dânsul și apoi spre Prefectură, unde chiar în acel moment se mai opera la rezultatul favorabil guvernului.

Când am ajuns eu la Prefectură poarta era deschisă și lumea se urca sus. Ajungând la cabinetul prefectului am întâlnit pe dl Dr. Dobrescu și împreună am slăuit lumea să se întoarcă în liniștea înapoi. Lumea ne a ascultat și s'a și întors către pi-ță.

Ajuns în stradă întâlnim pe polițaiul Dron, care se repede la D-rul Dobrescu. Lovindul cu un baston. Atunci lumea furioasă se repede la el. El se refugiază într'o curte în dreptul Prefecturii. Poporul încă năvălind după el a rupt poarta și l'a prins în curte, unde probabil a fost bătut.

De acolo lumea s'a împrăștiat în liniște.

Cenz. Prefectura Județului Arad

Informațiuni.

— **Alegerile parțiale pentru Cameră și Senat** vor avea loc în ziua de 14. Sept. a. c. Nici un partid n'a convenit încă asupra candidaturilor definitive. Se zice, că partidul liberal va candida oficios numai pentru locul de senator al Universității din București, susținând candidatura Dlui N. Titulescu, actualul Ministru de externe, precum a Dlui Mavrodi, directorul „Viitorului” oficiosul liberal, pentru un loc la Cameră.

— **Regele Jugoslaviei la München** Regele Alexandru al Jugoslaviei a avut la München o întrevedere cu Regele Boris a Bulgariei. Regele Alexandru a avut la München întrevederi și cu alte personaje cari au sosit dela Paris pentru a discuta chestiuni familiare la ordinea zilei.

— **Întoarcere dlui Maniu dela Bădăcin.** D. Iuliu Maniu, președintele partidului național-tărănesc, întorcându-se Miercuri scara dela Bădăcin, județul Sălaj, Joi dimineața a și plecat din Cluj la Baia de Arieș, unde va sta câteva zile. În timpul cât d. Maniu a stat la Cluj, s'a obținut a face declarații presei minoritare, care a voit să-l asalteze cu o mulțime de întrebări.

— **Dl. D. Virgil Mădgearu** deputat secretar general al partidului național-tărănesc, a plecat la Paris, unde va avea deosebite întrevederi. În timpul absenței sale agendele secretariatului general vor fi prevăzute de Dl deputat E. Mirto și inginer T. Gălcă.

— **Prim-Președinte al Inaltei Curți de Casație** în locul Dlui G. Buzdugan, devenit membru al Regenței a fost numit Dl Oscar Niculescu președinte de Curte de Casație a cărui instalare s'a făcut cu un deosebit fast.

— **Asasinul lui Kurt Eisner**, președintele republicii bavareze din epoca revoluțiunii a fost arestat la Madrid în persoana unui german.

— **O comemorare.** La 4 | 17. August s'au împlinit 38. de ani dela moartea Veronicei Micle, duioasa poetă, pe care ne-o evocă ori ce vers din Eminescu.

— **Dl Victor Eftimiu** a fost numit director general a Teatrului Național și Operei Române din Cluj. — În legătură cu aceasta numire se afirmă, că Teatrul Național din Cluj va juca odată pe săptămână și în Arad.

— **Emanciparea principesei Ileana.** — A. S. R. Principesa Ileana împlinind vârsta de 18. ani, a fost declarată emancipată printr'o decizie a ministerului de justiție în urma cererii adresată, conform Statutului, Familiei Domnitoare și cu autorizațiunea Regenței de către Regina Maria ministerului de justiție.

— **La alegerile parțiale** din partea partidului național-tărănesc candidează pentru un loc de senator la Dolj Dl Ioan Răducanu iar la Făgăraș pentru locul de senator al consiliilor comunale Dl profesor universitar G. Mironescu. La Bălți pentru un loc în Cameră candidează Dl Ed. Mirto. — La Roman partidul național țărănesc nu opune contra-candidat D lui Buzdugan, fiul Regentului, care nu aparține nici unui partid.

— **Grav accident de automobil** s'a petrecut în comuna Serbești, județul Covurlui. Mașina Primăriei Galați, în care se aflau dñii Gr. Mihăilescu primarul orașului și fostul prefect Tatovicu și doamnele s'a resturnat întrun șanț. Mașina s'a sfărmat complet. Toți s'au rănit grav.

— **O escadrilă a fetei spaniole** în zilele trecute a vizitat portul nostru Constanța, unde i s'a făcut o primire grandioasă.

— **AFLĂM CĂ ÎN VÂNĂTORI** singura fântână a comunei este delectată. Deși s'a prevăzut în bugetul comunei, o însumată sumă pentru repararea ei, populația totuși duce nevoie de apă. Tărgem binevoitoarea atențiune a organelor administrative asupra acestui caz, cu atât mai mult căci nu eventual incendiu ar însemna un adevărat dezastru pentru comuna lipsită de apă.

— **Dl N. Băănescu** fost vice-președinte al Camerei și fost șef al liberalilor din Vlașca a părăsit partidul liberal. — Fără comentariu.

— **Congresul presei latine** va avea loc în luna Sept. a. c. în București.

— **Dl Pompiliu Putici**, redactorul responsabil al ziarului plecând să și facă stajul în armată, noul redactor responsabil a fost desemnat în persoana Dlui Dr. Bărbușiu.

— **Duminică 21 l. c.** orele 6 p. m. se va celebra, în biserica ortodoxă din Lipova, cununia Dș. Angela Dehelean cu Dl Mihail Borlea, funcționar la banca „Gloria”. — Redacția și Administrația ziarului nostru urează tinerilor mulți ani și fericire.

Redactor responsabil Dr. Bărbușiu.

URANIA

dela 21—23 August

Sinceritate de coleg.

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9 1/4

No. 20 | 1927

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor regesc prin aceasta publică că în urma deciziei Judecătoriei Nădlac No. 279 | 1927 în favoarea lui Ioan Szikora, pentru suma de 591 Lei capital și accesorii se delige termen de licitație publică la No. casei 844 în Nădlac pe ziua de 30 August 1927. ora 6 p. m. unde se vor vinde 1. Bundă neagră 1. Canapea de lemn.

Toată această avere s'a evaluat în suma de 1400 Lei.

Nădlac, la 2 August 1927. Delegat executor: Dimitrie Feier m.p. Pentru conf. Grefier: Indiscifr.

Nrul 24 | 1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor regesc jud. prin aceasta publică că în urma deciziei a judecătoriei Nădlac No. G. 951 | 1927-1 în favoarea lui Francisc Sterheim pentru 114 kgr. grâu și accesorii se delige termen de licitație publică la No. casei Viile Vuhi Nădlac pe ziua de 6 Sept. 1927 ora 5 p. m. unde se vor vinde: 8 purcei albi, 10 glindă, 1 ciab de părete.

Toată această mobilă sa prețuit în sumă de Lei 1700

Nădlac, la 8 August 1927. Delegat executor: Feier Dumitru m. p. pentru comf. Grefier idiscifr.

Cele mai ieftine tipări-turi precum cărți, placcate, afișe și altele se pot procura la tipogr.

ERDELYI HIRLAP

Serviciu prompt.

Mobile cu plata'n rate, pe lângă prețul plățirei în numerar se găsesc in Magazinul GARAI, Piața Avram I. I.

Tipografia Arad: Hirlep nvomdăuzeme.